

Loppuraportti Helsingin Sanomain säätiölle

Journalism Research News (JRN) - Journalismin tutkimuksen uutispalvelu

16.6.2015 Jyväskylässä

FT Turo Uskali
Projektin johtaja

Viestintätieteiden laitos
Jyväskylän yliopisto
Turo.i.uskali@jyu.fi

Journalismin tutkimuksen uutispalvelu (JRN)

Abstrakti

Tämän projektin päätarkoituksena oli rakentaa maailman ensimmäinen journalismin tutkimuksen kansainvälinen uutispalvelu: JRN. Se pyrkii mahdollisimman reaaliaikaisesti ja luotettavasti välittämään uutta tietoa journalismia koskevista eurooppalaisista tutkimusavauksista ja myös tuloksista kansainväliselle yleisölle: alan tutkijoille, uutisorganisaatioiden johdolle, rivitoimittajille, opiskelijoille sekä kaikille muille journalismin tulevaisuudesta kiinnostuneille. Uutispalvelu ideoitiin ja rakennettiin Jyväskylän yliopiston viestintätieteiden laitoksen ja Jyväskylän yliopiston kirjaston yhteistyönä. Palvelu avattiin ennakkosuunnitelmien mukaisesti helmikuussa 2015 (<http://journalismresearchnews.org/>). Uutispalvelun keskeisiä tiedonlähteitä ovat olleet ajankohtaiset akateemiset julkaisut, journalismikonferenssit ja -seminaarit sekä tutkimuslaitosten ja tutkimusprojektien sekä tutkimuksen rahoittajien verkkosivut. Jo nyt voidaan väittää, että uutispalvelu on tullut tarpeeseen. Palvelun avaamisen jälkeen käyttäjiä on ollut yhteensä noin 2 000, noin sadasta maasta. Eniten käyttäjiä on ollut Suomesta (48%), jossa palvelua on toistaiseksi markkinoitu aktiivisimmin. JRN:ssä on julkaistu yli 300 uutista sekä kymmeniä tausta- ja tapahtumajuttuja. JRN uutisvirtaa on markkinoitu sosiaalisen median, kuten Facebookin, Twitterin sekä Flipboardin kautta. JRN:n voi tilata myös sähköpostitse viikoittaisena uutiskirjeenä. Uutispalvelun kehitystyötä jatketaan edelleen.

Hankkeen lähtökohdat

Median murrosta ja journalismin kriisiä tutkitaan parhaillaan laajasti eri puolilla maailmaa. Uusia akateemisia tutkimusprojekteja käynnistyy melkeinpä viikoittain. Digitaalisen mediamaiseman ja digitaalisen journalismin muutosvauhti on kovempi kuin koskaan. (Jones & Salter 2012; Storsul & Krumsvik 2013.) Silti kenelläkään ei ole ollut kokonaiskuvaa tutkimushankkeista.

Akateemiseen tutkimiseen ja julkaisemiin liittyy monia hidasteita. Tutkimusrahoituksen saaminen vie yleensä vuosia, samoin tutkimustulosten julkaiseminen. Aikanaan hyvinkin ajan hermolla ollut tutkimusaihe voi tuottaa kiinnostavia ja tärkeitä tuloksia parin kolmen vuoden kuluttua, mutta tulosten käytettävyys ja hyödyllisyys muuttuneissa olosuhteissa voi olla heikkoa. Toisaalta akateemiset tutkimustulokset eivät välttämättä koskaan päädy toimitusten johdon tai rivitoimittajien tietoon. Siksi olisikin tärkeää, että akateeminen tutkimus voisi nykyistä nopeammin ja paremmin viestiä tutkimusaiheistaan, havainnoistaan ja tutkimustuloksistaan.

Tarvitaan sillanrakentajia, uusia digitaalisia viestintäfoorumeja, esimerkiksi uutispalvelua - Journalism Research Newsia (JRN).

Jo uuden tutkimusprojektin käynnistyminen ja sen saama rahoitus on uutinen, jolla on merkitystä sekä kotimaiselle että kansainväliselle tutkimusyhteisölle. Tutkijoiden yhteistyö ja verkostoituminen on aivan olennaista laadukkaan tutkimuksen tekemiseksi sekä uusien aiheiden ja aineistojen löytämiseksi.

Median ja journalismin tutkimuksen kotimaisia ja pohjoismaisia yhteenvetoja, lähinnä tutkimusraporttien nimiä ja niiden sisältöjen lyhennelmiä, julkaistaan vuosittain Media & Viestintä -lehdessä ja Nordicomin julkaisuissa. Julkaisutahti on kuitenkin ollut liian hidas, jotta tiedoista olisi aitoa hyötyä muille kuin alan tutkijoille. Toisaalta maantieteellinen rajaus Pohjoismaihin on varsin kapea, koska median ja journalismin ajankohtaiset tutkimuskysymykset ja teemat ovat globaaleja. Yhdysvaltalaiset tutkimuslaitokset ovat parhaiten resursoituja ja voidaan väittää, että suurin osa journalismin tutkimuksen rahoituksesta on amerikkalaista. Ei ole mikään kovin suuri yllätys, että amerikkalaiset tutkijat ovat jo vuosikausia dominoineet alan kansainvälistä tieteellistä julkaisemista. (Wahl-Jorgensen & Hanitzsch 2008:7)

Euroopassa olisi kuitenkin potentiaalia haastaa amerikkalaista tutkimusta, mutta se vaatisi nykyistä huomattavasti enemmän yhteistyötä ja nopeampaa reagointia. Journalismin tutkimuksen uutispalvelu voisi toimia tässä apuna. Välittämällä nopeasti tietoa journalismin tutkimuksesta, JRN voisi omalta osaltaan olla luomassa uusia mahdollisuuksia eurooppalaisen journalismin tutkimuksen nousulle. Eurooppalaiselle tutkimustiedolle on erityistä tarvetta, koska amerikkalaisen journalismin tutkimuksen tulokset eivät kaikilta osin ole sovellettavissa eurooppalaiseen, varsin monikulttuuriseen käytäntöön (ks. esim OECD 2010).

Median ja journalismin tulevaisuudesta huolestuneet johtavat kansainväliset instituutiot ovat tähän mennessä olleet kiinnostuneita lähinnä vain mediaa ja journalismia koskevista uutisista ei journalismin tutkimuksesta. Journalismiuutisia keräävät yhteen eli aggregoivat muun muassa Harvardin Nieman Journalism Lab (<http://www.niemanlab.org/>), Columbia Journalism Review (<http://www.cjr.org/>), European Journalism Center (http://ejc.net/media_news), European Journalism Observatory (<http://en.ejo.ch/>) ja Poynter Instituutti (<http://www.poynter.org/category/latest-news/mediawire/>).

Näiden journalismiportaalien uutisisällöissä on alkanut olla viime vuosina jo varsin runsaasti päällekkäisyyksiä, samoja uutisia ja lähteitä. Esimerkiksi EJC lopetti oman uutisaggregaattipalvelunsa.

Journalismin tutkimuksen uutispalvelua ei maailmalta kuitenkaan ole löytynyt. Lähimpänä on ollut Harvardin Nieman Lab, joka on saanut kerran kuukaudessa amerikkalaiseen digitaalisen median tutkimukseen keskittyviä katsauksia Harvardin Kennedy Schoolin Shorenstein Center on the Press, Politics and Public Policy -laitokselta. (Wihbey 2013.)

Uutispalvelun toteutus

Aluksi hankkeessa käytettiin nimitystä "uutisportaali", mutta myöhemmin se korvattiin paremmalla, uutispalvelulla. Journalismin ytimessä on aina ollut yleisön palveleminen.

Journalismin tutkimuksen uutispalvelun sisältö rakentuu ennen kaikkea akateemisten tutkimuslaitosten, tutkimusprojektien, tutkimuksen rahoittajien, konferenssien ja seminaarien sisällöistä. Alun perin tarkoituksena oli rajata pois palvelun varsinaisesta uutisisällöstä

esimerkiksi akateemiset journalit ja kirjat, mutta syksyllä 2014 tehtyjen potentiaalisten käyttäjien ennakkohaastattelujen perusteella, ne päätettiin kuitenkin liittää uutisvirtaan. Alun perin tarkoituksen oli myös liittää uutisvirtaan journalismin tutkijoiden ylläpitämät blogit ja sosiaalisen median kanavat, mutta käytännössä näitä löytyi vain muutamia. Voidaankin hieman yllättäen väittää, että keskimäärin eurooppalaiset journalismin tutkijat viestivät varsin heikosti omista tutkimusprojekteistaan.

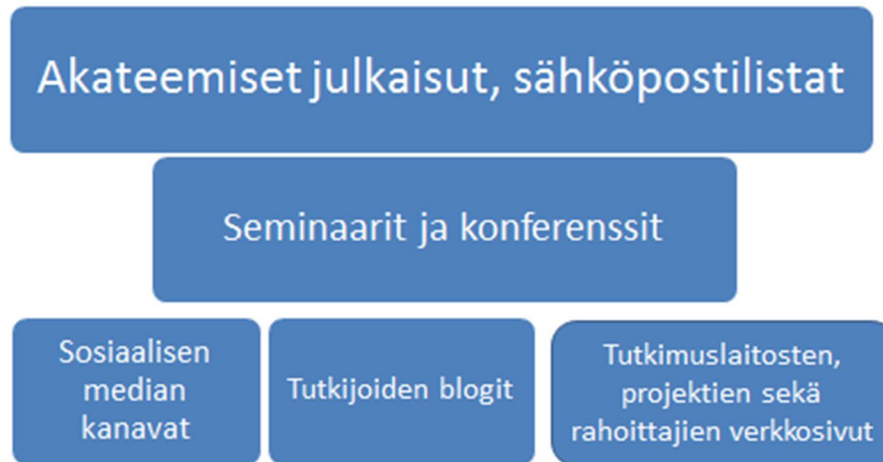
JRN:n tiedonhankintaa on automatisoitu mahdollisimman paljon. Teknisesti uutispalvelun sisältö perustuu verkkosivujen niin sanottuihin rss-fiideihin. Myös uutismedia on laajasti omaksunut rss (rich site summary) feedit osaksi omia verkkopalvelujaan (The Guardian 2008). Rss-fiidit kertovat reaaliajassa uusista verkkosivujen sisällöistä otsikkotasolla. JRN:n pyynnöstä muutamat tutkimuslaitokset, kuten Oxfordin Reuters Instituutti, lisäsivät verkkosivuilleen journalismin tutkimukseen keskittyneitä rss-syötteitä. Myös sähköpostilistat, kuten Ecrea:n ja lamcr:n tuottavat päivittäin hyödyllistä tietoa journalismin tutkimuksesta. Uutispalvelun uutisvirran laadun takaamiseksi tarvitaan kuitenkin jatkuvasti myös ihmistoimitustyötä.

JRN:n fokus on journalismin tutkimuksessa, koska esimerkiksi media- tai vielä laajemmin viestintätutkimus olisi tehnyt hankkeesta liian laaja-alaisen. Oli parempi lähteä liikkeelle rajatusta niché-alueesta. Erikoisuutispalvelut ovat muutenkin menestyneet verkkomaailmassa niin sanottua omnibus-mallia paremmin.

JRN:n rakennustyön ensimmäisessä vaiheessa keväällä ja kesällä 2014 kartoitettiin, analysoitiin ja luettelointiin kaikki relevantit journalismin tutkimuksen eurooppalaiset lähteet, joita löytyi noin pari sataa.

Toisessa vaiheessa, syksyllä 2014 valittiin palvelun platformi eli alusta ja aloitettiin sisältöjen aggregointi portaaliin. Alustaksi valittiin suosittu, avoimen lähdekoodin WordPress. Palvelun varsinainen tekninen toteutus ostettiin yksityiseltä koodarilta, jolla oli aikaisempaa kokemusta verkkopalvelujen koodaamisesta.

1. Kuva Journalismin tutkimuksen uutispalvelun pääsisällöt 2015

Toiseen vaiheeseen kuului myös beta-testauksen aloittaminen, tähän päästiin marraskuussa 2014. Ensimmäinen varsinainen uutistestaus ajoitettiin Euroopan median ja viestinnän tutkijoiden Ecrean konferenssiin marraskuussa 2014 Lissabonissa, ensimmäinen JRN:n uutisjuttu on päivätty 11.11.2014. Ecrean konferenssin yhteydessä tehtiin parisenkymmentä tutkijahaastattelua uutispalvelun tarpeista ja toivotuista sisällöistä. Yhtä haastateltavaa lukuun ottamatta uutispalvelua pidettiin tarpeellisena ja ihmeteltiin, ettei sellaista vielä ollut käytössä. Haastattelujen perusteella uutispalveluun päätettiin lisätä uusien journalismin tutkimukseen liittyvien artikkelien seuranta, call for papers -seuranta sekä tapahtumakalenteri. Kaikki haastatellut ulkomaiset tutkijat värvättiin vuodenvaihteessa 2014-2015 ensimmäisiksi kansainvälisiksi beta-testaajiksi. Palvelun englanninkielen oikeinkirjoituksen tarkistamisesta on huolehtinut Marcus Denton.

Uutispalvelu julkaistiin kaikille avoimena ja ilmaisena verkkosivustona helmikuun 25., Helsingin Sanomain säätiön tutkijatapaamisen yhteydessä Helsingissä. JRN:ia markkinoitiin lisäksi maaliskuun 23. Jyväskylän yliopistossa Helsingin Sanomain säätiön rahoittamien tutkimusprojektien tulosjulkistustilaisuudessa. Maaliskuun aikana viimeisteltiin myös uutispalvelun mobiilia käytettävyyttä. JRN:n toimitus kävi marraskuusta 2014 maaliskuun loppuun 2015 päivittäin läpi rss-fiideistä uutisarvoiset tiedot ja teki niistä päivittäin 2-3 uutista (news) tai tausta- ja ennakkojuttuja (events tai trends).

2. Kuva Journalismin tutkimuksen uutispalvelu (25.3.2015)

HS säätiön rahoituskausi päättyi maaliskuun 2015 lopussa. Sen jälkeen uutispalvelun toiminnasta on vastannut yksin viestintätieteiden laitos, joka on palkannut uutispalveluun puolipäiväisen toimittaja/koordinaattorin. Journalismin tutkimuksen uutispalvelu jakaantuu tällä hetkellä kolmeen osa- alueeseen: uutisiin, tapahtumiin ja trendeihin eli tausta-artikkeleihin. Huhtikuun 2015 jälkeen uutisten julkaisua on vähennetty noin juttuun päivässä. JRN:n toimitus on toiminut käytännössä huhtikuun alusta 2015 lähtien muutaman tunnin viikkotyöpanostuksella.

Kuva 3. Valmiin uutispalvelun toiminta – koordinaattorin tehtävät

Uutispalvelun vaikutukset

Jo nyt voidaan väittää, että uutispalvelu on tullut tarpeeseen. Kuvaavaa on, että Journalism Research News oli vapaana rekisteröitäväksi tämän projektin nimeksi. Englanninkielisenä uutispalveluna sen käyttäjäkunta on heti alusta lähtien ollut globaalia eikä se ole rajoittunut vain Suomeen tai edes Eurooppaan.

Google analyticsin, verkko- ja mobiililiikenteen seurantaohjelman, mukaan JRN-palvelun avaamisen jälkeen käyttäjiä on yhteensä ollut jo lähes 2 000 yhteensä noin sadasta maasta. Eniten käyttäjiä on ollut Suomesta (48%). (On huomattava, että Kaikkien JRN:n palvelun työntekijöiden IP-osoitteet on siivottu pois analytiikasta.) Seuraavana tulee Iso-Britannia 7%, Yhdysvallat 5,5%, Ruotsi 3% ja Viro 2,5%. Keskimääräinen vierailu-aika on ollut neljä minuuttia, mikä on verkkomaailmassa varsin korkea. JRN:n viikoittainen ja kuukausittainen käyttäjämäärä (mm. kävijät, sivunäytöt) kasvavat jatkuvasti. Etenkin Yhdysvaltain liikenteen osuus on koko ajan ollut nousussa.

4. Kuva: Uutispalvelun Top-10 maata käyttäjätilastojen mukaan (Google analytics, 16.6.2015)

1.	Suomi	48 %
2.	Iso-Britannia	7 %
3.	Yhdysvallat	5 %
4.	Ruotsi	2,80 %
5.	Viro	2,60 %
6.	Norja	2,30 %
7.	Saksa	2,30 %
8.	Belgia	1,80 %
9.	Tanska	1,70 %
10.	Hollanti	1,40 %

Uutispalvelussa on julkaistu (11.11.2014 lähtien) jo yli 330 uutisjuttua sekä kymmeniä tausta- ja tapahtumajuttuja. Toimitustyöstä ja ulkoasun suunnittelusta ovat vastanneet ennen kaikkea FM Nina Ylinen sekä FM Ville Manninen. Tausta-artikkelien tekemisessä oli lisäksi mukana post-doc tutkija Maria Lassila-Merisalo.

JRN:n uutisvirta on kytketty myös sosiaalisen median tärkeimpiin palveluihin Facebookiin, <https://www.facebook.com/JournalismResearchNews> (84), Twitteriin, <https://twitter.com/JResearchNews> , (165) ja Flipboardiin, <https://flipboard.com/@turouskali/journalism-research-news-906gh4s5z>, (94). (Suluissa seuraajien määrät 16.6.2015). JRN:n voi tilata myös sähköpostitse viikoittaisena uutiskirjeenä.

Luonnollisesti JRN:n uutisoinnin vaikutukset selviävät vasta vuosien kuluttua. Esimerkiksi European Journalism Observatoryn verkkosivusto täytti vastikään 10 vuotta, ja EJO:n verkkopalvelun kehitystyö jatkuu edelleen. EJO:n tarkoituksena on lisätä etenkin erikielisiä kansallisia sivustoja. JRN keskittyy jatkossakin englannin kieleen. Hieman yllättäen vertailu

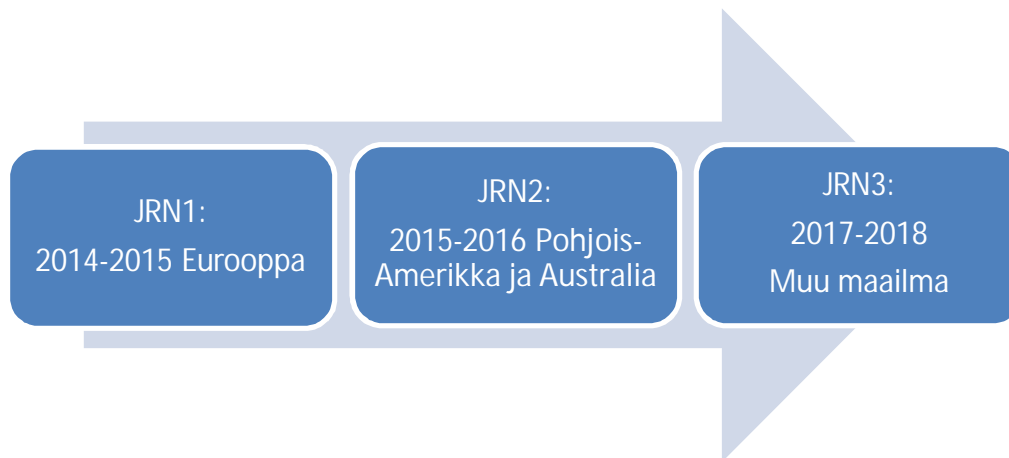
osoittaa, että JRN:n viikoittain luetuimpien verkkojuttujen lukijamäärät ovat jo nyt suuremmat kuin EJO:lla.

JRN-uutispalvelun rakentamisesta ja alkuvaiheesta on vielä tekeillä englanninkielinen yhteenvedo eli tieteellinen tutkimusartikkeli.

Jatkosuunnitelmia

Jo projektin alkuvaiheessa oli selvää, että uutispalvelun kehitystyötä varten tarvitaan alkuvaiheen, niin sanotun starttirahoituksen jälkeen lisää ulkopuolista rahoitusta. Tavoitteena on tulevien vuosien aikana saada mahdollisimman laaja-alainen kotimainen ja kansainvälinen rahoittaja - ja tukijajoukko JRN-uutispalvelun kehittämiseksi kansainvälisesti yhä merkittävämmäksi journalismin tutkimusviestinnän uutispalveluksi. Jatkorahoituksen saaminen auttaisi parantamaan uutispalvelun laatua.

Kuva 5. Journalismin tutkimuksen uutispalvelun rakentamisen kolme vaihetta

Seuraavaksi JRN:n uutispalvelujen sisältöjä laajennetaan maantieteellisesti myös Euroopan ulkopuolelle, ensiksi Pohjois-Amerikkaan ja Australiaan. Lisäksi suunnitteilla on niin sanottujen tutkijakirjeenvaihtajien (corresponding researcher) värvääminen JRN:n toimituksen tueksi. "Tutkijakirjeenvaihtajien" tehtävänä olisi keskittyä uutisoimaan oman maansa journalismin

tutkimuksen uusista trendeistä ja tuloksista. Tutkijakirjeenvaihtajat voisivat toimia myös konferenssien ja seminaarin sisältöjen raportoijina.

JRN tekee tällä hetkellä kansainvälistä markkinointiyhteistyötä European Journalism Observatory (EJO), Oxfordin yliopiston Reuters Instituutin (RISJ) sekä eurooppalaisen median ja viestintätutkijoiden kattojärjestön ECREAn kanssa. Edellä mainittujen eurooppalaisten organisaatioiden kanssa on tarkoituksena seuraavaksi edetä yhteistyössä partneritasolle. Tämä tarkoittaisi esimerkiksi yhteisen journalismin tutkimuksen uutisointiin ja muuhun viestintään keskittyvän kansainvälisen seminaarin järjestämistä, yhteisen tutkimushankkeen ja muun toiminnan suunnittelua.

Lähteet

Columbia Journalism Review (<http://www.cjr.org/>)

European Journalism Center (http://ejc.net/media_news)

European Journalism Observatory (<http://en.ejo.ch/>)

Jones, Janet & Salter, Lee. 2012. Digital Journalism. Sage: London.

Nieman Journalism Lab. (<http://www.niemanlab.org/>)

OECD. 2010. The Evolution of the News and the Internet. (<http://www.oecd.org/sti/ieconomy/45559596.pdf>)

Poynter Institute (<http://www.poynter.org/category/latest-news/mediawire/>)

Storsul, Tanja & Krumsvik, Arne H. 2013. Media Innovations. A Multidisciplinary Study of Change. Nordicon, Göteborg.

The Guardian. 18.10.2008. Stay up to date with our RSS feeds. The Guardian. <http://www.theguardian.com/help/feeds>.

Wahl-Jorgensen, Karin & Hanitzsch, Thomas 2008. Introduction: On Why and How We Should Do Journalism Studies. In: The Handbook of Journalism Studies. Ed. by Karin Wahl-Jorgensen and Thomas Hanitzsch. ICA Handbook Series. New York and London: Routledge, pp. 3-16.

Wihbey, John 2013. What's New in Digital Scholarship: The research on making comments better and American media exceptionalism. Nieman Journalism Lab. <http://www.niemanlab.org/2013/09/whats-new-in-digital-scholarship-the-research-on-making-comments-better-and-american-media-exceptionalism/>